

UCHWAŁA Nr XXXVIII/275/13
RADY MIEJSKIEJ W BARANOWIE SANDOMIERSKIM
z dnia 26 lutego 2013 roku

w sprawie zatwierdzenia zmian w Planie Odnowy Miejscowości Suchorzów na lata 2008-2015.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U z 2001 roku Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz § 10 ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 roku w sprawie szczególnych warunków i trybu przeznaczania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2008 roku Nr 38, poz. 220) uchwała się, co następuje:

§ 1. Załącznik do uchwały Nr XXIX/248/09 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 30 marca 2009 roku w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Suchorzów na lata 2008-2015, otrzymuje nowe brzmienie, zatwierdzone uchwałą Zebrania Wiejskiego Sołectwa Suchorzów z dnia 24 lutego 2013 roku, według treści jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Baranów Sandomierski.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

inż. Kazimierz IDZIK

Załącznik
do uchwały nr XXXVIII/275/13
Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim
z dnia 26 lutego 2013 roku

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SUCHORZÓW NA LATA 2008-2015

Gmina Baranów Sandomierski

Opracował zespół:

Jolanta Kowalewska

Stanisław Baska

Szkolenia i Treningi BAS Stanisław Baska

Współpraca:

Krzysztof Pitra

Urząd Miasta i Gminy Baranów Sandomierski

Suchorzów, czerwiec 2008r.

SPIS TREŚCI

<i>1</i>	<i>WSTĘP</i>	<i>3</i>
1.1.	CEL OPRACOWANIA	4
1.2.	PRZEDMIOT OPRACOWANIA	4
1.3.	METODOLOGIA	5
<i>2.</i>	<i>CHARAKTERYSTYKA SIEDLESZCZAN I INWENTARYZACJA ZASOBÓW</i>	<i>5</i>
2.1.	RYS HISTORYCZNY	5
2.2.	LUDNOŚĆ	6
2.3.	Zlokalizowane instytucje publiczne	8
2.4.	OŚWIATA.....	8
2.5.	DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA I SPOŁECZNA	8
2.6.	PODMIOTY GOSPODARCZE I ROLNICTWO.....	9
2.7.	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	9
<i>3.</i>	<i>ANALIZA SWOT</i>	<i>11</i>
<i>4.</i>	<i>WIZJA ROZWOJU WSI</i>	<i>12</i>
A.	TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO.....	13
B.	STANDARD ŻYCIA	13
C.	JAKOŚĆ ŻYCIA.....	13
D.	BYT	14
	Podsumowanie.....	17
<i>7.</i>	<i>RANKING DZIAŁAŃ</i>	<i>18</i>
<i>8.</i>	<i>DZIAŁANIE WYBRANE DO DOFINANSOWANIA W RAMACH PROW</i>	<i>18</i>
<i>9</i>	<i>HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY ZADANIA PRIORYTETOWEGO</i>	<i>22</i>
<i>10.</i>	<i>ZARZĄDZANIE PLNANEM ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SUCHORZÓW</i>	<i>23</i>
10.1.	Wdrażanie.....	23
10.2.	System monitorowania planu odnowy	24
10.3.	Sposoby oceny planu odnowy	24
<i>11.</i>	<i>GLOSARIUM ORAZ ŹRÓDŁA INFORMACJI O PROGRAMACH POMOCOWYCH</i>	<i>25</i>
<i>12.</i>	<i>ŹRÓDŁA INFORMACJI O DOSTĘPNYCH PROGRAMACH POMOCOWYCH</i>	<i>25</i>

1 WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości Suchorzów to dokument, który określa strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2008-2015. Plan Odnowy Miejscowości Suchorzów ma przede wszystkim przyczynić się do podniesienia standardu życia i pracy we wskazanej miejscowości poprzez m.in. realizację określonych priorytetowych inwestycji. Planowane przedsięwzięcia mają zaktywizować mieszkańców do działań prospołecznych, a w konsekwencji przyczynić się do podniesienia atrakcyjności całej miejscowości. Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE. Uwarunkowania Planu Odnowy Miejscowości polegają na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowywany jest (przy udziale przedstawicieli gminy) z inicjatywy i przez mieszkańców miejscowości.

Specyfika planu polega na tym, że jest on ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno-kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma mniej progospodarczy, a bardziej pro-społeczny i pro-kulturowy charakter. I dzięki temu może stanowić doskonałe uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która zazwyczaj koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy:

1. Plan umożliwi efektywne gospodarowanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe.
2. Zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwi stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej.
3. Dokument umożliwi zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga konsensusu. Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna.
4. Tworzenie Planu Odnowy sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.

Podstawą tworzenia Planu Odnowy jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań

partnerskich. Projekty wprowadzone do Planu zadań powstały w oparciu o wytyczne środowiska lokalnego i konsultacji społecznych.

1.1. CEL OPRACOWANIA

Celem niniejszego opracowania jest sformułowanie Planu Odnowy Miejscowości Suchorzów. Plan rozwoju będzie dokumentem stanowiącym podstawę decyzji podejmowanych przez organy sołectwa i władze Gminy Baranów Sandomierski, dotyczącym przedsięwzięć rozwojowych w Suchorzowie. Dokument ten powstał przy znacznym udziale mieszkańców. Określa on najważniejsze działania, które sami zainteresowani uznali za istotne dla swojej miejscowości, działania, które pomogą im rozwiązać problemy, pokonać bariery i osiągnąć stawiane sobie przez nich cele. Proponowane przedsięwzięcia mieszkańcy uznali za realne, możliwe do zrealizowania, przy założeniu także ich własnej aktywności oraz przy zaangażowaniu władz samorządowych Gminy Baranów Sandomierski.

Plan Odnowy Miejscowości powstał w wyniku dyskusji na zebraniach wiejskich, po konsultacji Rady Sołeckiej z mieszkańcami i uświadomił mieszkańcom ich ważną rolę w tworzeniu pomysłów na własny rozwój i poprawę warunków życia. Plan Odnowy Sołectwa Suchorzów dotyczy kilku najbliższych lat.

Plan jest także dokumentem niezbędnym przy działaniach, które będą wspierane przez środki pomocowe z Unii Europejskiej, przede wszystkim z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Osi 3, w zakresie działania „Odnowa i rozwój wsi”. Plan ten ma służyć rozwojowi infrastruktury społecznej i technicznej wsi Suchorzów.

1.2. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest:

- Charakterystyka miejscowości i inwentaryzacja jej zasobów,
- Ocenę mocnych i słabych stron miejscowości,
- Opis planowanych przedsięwzięć na okres 8 lat,
- Określenie rankingu zadań, które mieszkańcy sołectwa uważają za priorytetowe i kluczowe dla rozwoju gospodarczego i społecznego wsi,
- Określenie kosztorysu planowanego przedsięwzięcia.

1.3. METODOLOGIA

Przygotowanie Planu Odnowy Miejscowości Suchorzów odbyło się z wykorzystaniem:

- materiałów statystycznych przygotowanych przez Urząd Miasta i Gminy Baranów Sandomierski;
- materiałów i informacji uzyskanych w czasie sesji warsztatów strategicznych przeprowadzonych z mieszkańcami Suchorzowa;
- materiałów i informacji zebranych samodzielnie przez firmę Szkolenia i Treningi BAS oraz wiedzy ekspertów opracowujących dokument;
- dokumentów strategicznych dotyczących gminy Baranów Sandomierski i powiatu tarnobrzeskiego.

2. CHARAKTERYSTYKA SIEDLESZCZAN I INWENTARYZACJA ZASOBÓW

2.1. RYS HISTORYCZNY

Suchorzów albo jak niektóre źródła podają „Suchorów”, należy do najstarszych wsi w tych okolicach. Jest jedną z tych wsi, które rozsiały się na malowniczych wzniesieniach wzgórza tarnobrzeskiego, stromo opadającego w stronę Wisły. W końcu ubiegłego wieku osada składała się ze „138 domów, 604 mieszkańców”. U ujścia potoku Baranowskiego do Wisły, w kierunku północno – zachodnim od wsi leżało wśród licznych kęp wiślanych i rozlewisk osiedle Przewóz, którego mieszkańcy od niepamiętnych czasów trudnili się „przewoźnictwem do przykomorka i rybołówstwem”. W obu osadach, jeszcze przed I wojną światową zamieszkiwało niewielkie skupisko Żydów. Według informacji przekazanych nam przez ubiegłowieczne skorowidze, w Suchorzowie istniała wówczas karczma, a posiadłość Stanisława Dolańskiego liczyła „73 mr. roli, 25mr. łąki i 54 mr lasu. Podobnie jak inne wioski w gminie, osady Suchorzów i Przewóz były doskonale znane już w czasach Długosza, kiedy to wchodziły w skład parafii w Chorzelowie oraz dóbr rodu Baranowskich. W końcu XVI wieku osada należała do Leszczyńskich i została przypisana do parafii miechocińskiej. Najstarsze zachowane budynki wsi nie pamiętają niestety, aż tak odległych czasów i powstały w znacznie bliższym nam okresie- w latach 20-tych i 30-tych XX wieku. Miejscowość Suchorzów posiada bardzo bogatą kulturę sakralną o czym niewątpliwie świadczy ilość miejsc sakralnych na jej terenie. Na jej obszarze znajduje się aż 14 pomników kultu religijnego. Godna uwagi jest również, pochodząca z pocz. XX w., murowana szkoła, użytkowana także i współcześnie.

Położenie sołectwa na tle innych miejscowości gminy, najbliższe większe miejscowości, mapa sytuacyjna.

2.2. LUDNOŚĆ

Liczba mieszkańców Suchorzowa na tle pozostałych miejscowości w gminie w 2005r.:

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia w ha	Liczba mieszkańców
1.	Baranów Sandomierski	917	1 513
2.	Dąbrowica	1 286	1 250
3.	Durdy	2 589	763
4.	Dymitrów Duży	495	374
5.	Dymitrów Mały	465	304
6.	Kaczaki	990	658
7.	Knapy	736	609
8.	Siedleszczany	330	232
9.	Skopanie Wieś + Skopanie Osiedle	785	1 259 1 516
10.	Suchorzów	749	573
11.	Służaki + Marki	1 500	1 064
12.	Wola Baranowska	1 344	2 224
RAZEM		12 186	12 339

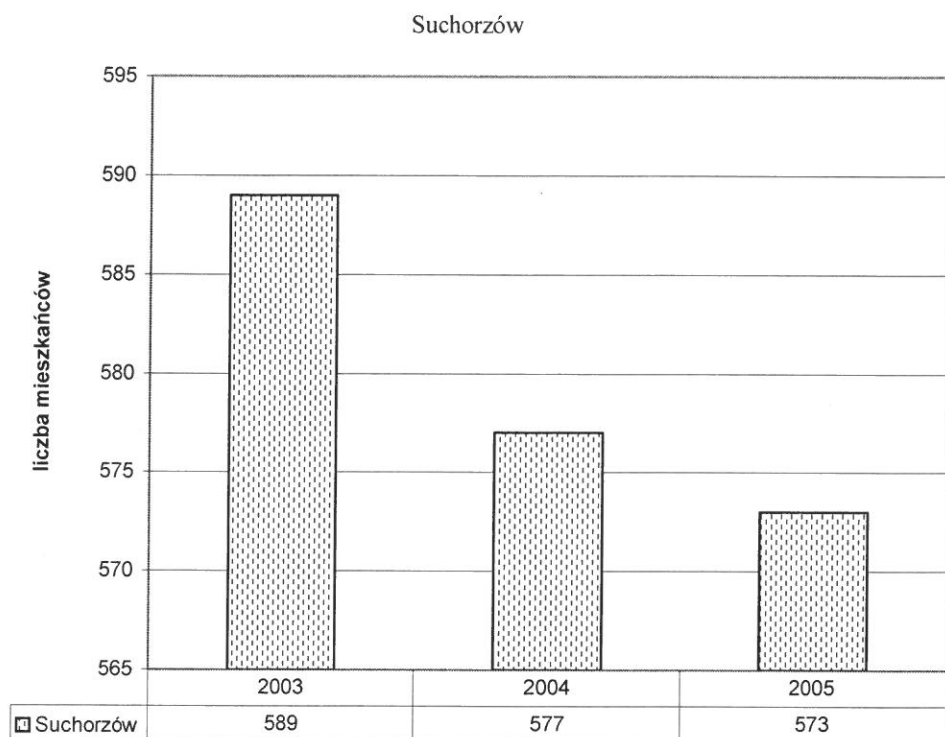

Tabela 1 Dynamika (ruch naturalny)

Rok	2003	2004	2005
Liczba mieszkańców	589	577	573

Tabela 2 Bezrobotni zamieszkujący w sołectwie - wykształcenie

Wyszczególnienie miasto, miasto- gmina	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg. wykształcenia									
	Wyższe		polic.i śred. zaw		śred. ogólnosz		zasad.zawod.		pozostałe	
	o	k	o	k	o	k	o	k	o	k
Suchorzów	stan na 31.12.2003 rok - ogółem 47, w tym 21 kobiet									
	2	1	10	6	2	1	16	7	17	6
	stan na 31.12.2004 rok - ogółem 46, w tym 19 kobiet									
	1	1	11	7	1	1	17	6	16	4
Suchorzów	stan na 31.12.2005 rok - ogółem 43, w tym 17 kobiet									
	1	1	8	4	3	0	17	8	14	4

Tabela 3 Bezrobotni zamieszkujący w sołectwie - wiek

Wyszczególnienie miasto, miasto-gmina	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wieku w latach													
	od 15 do 17		od 18 do 24		od 25 do 34		od 35 do 44		od 45 do 54		od 55 do 59		60 i więcej	
	o	k	o	k	o	k	o	k	o	k	o	k	o	k
Suchorzów	stan na 31.12.2003 rok													
	0	0	6	1	18	10	17	9	6	1	0	0	0	0
	stan na 31.12.2004 rok													
	0	0	10	3	11	5	18	10	7	1	0	0	0	0
Suchorzów	stan na 31.12.2005 rok													
	0	0	9	0	10	5	17	9	7	3	0	0	0	0

Plan Odnowy Miejscowości Suchorzów na lata 2008-2015

Tabela 4 Bezrobotni zamieszkujący w sołectwie – czas pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie Miasto, miasto-gmina gmina	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach											
	do 1m-ca		od 1 do 3		od 3 do 6		od 6 do 12		od 12 do 24		powyż. 24	
	o	k	o	k	o	k	o	k	o	k	o	k
Suchorzów	stan na 31.12.2003 rok											
	3	0	3	1	4	3	10	4	9	3	18	10
	stan na 31.12.2004 rok											
	4	0	8	4	5	3	0	0	10	2	19	10
	stan na 31.12.2005 rok											
	3	0	5	2	9	3	4	2	1	0	21	10

o- ogółem; k- kobiety

2.3 Zlokalizowane instytucje publiczne

Wyszczególnienie	Opis prowadzonej działalności, dane liczbowe, charakterystyka ¹
Szkoły	Brak
Przedszkola	Brak
Domy kultury	Dom Ludowy
OSP - remizy	Ochotnicza Straż Pożarna w Suchorzowie, Rok założenia - 1890 Liczba osób w jednostce - 63
Parafia	
Biblioteka	Filia Miejsko – Gminnej Biblioteki Komunalnej w Baranowie Sandomierskim
Boiska sportowe i inne obiekty sportowe	-
Infrastruktura rekreacyjna (turystyczna)	-

2.4. OŚWIATA

Na terenie sołectwa nie jest zlokalizowana żadna jednostka oświatowa. Dzieci uczą się w szkołach na terenie miasta Baranów Sandomierski.

2.5. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA I SPOŁECZNA

Na terenie Suchorzowa znajduje się Dom Ludowy oraz Remiza OSP, które są miejscem organizowania różnego rodzaju spotkań, szkoleń, kursów. Zadania, jakie stawia sobie OSP w Suchorzowie to prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom i innym klęskom żywiołowym a także współdziałanie w tym zakresie z innymi instytucjami i stowarzyszeniami. Rozwijanie wśród członków OSP kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej. Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów przeciwpożarowych oraz statutu OSP. W OSP jest zarejestrowanych 63 członków.

¹ W przypadku gdy występuje proszę opisać działalność,

Na terenie sołectwa znajduje się 14 obiektów kultu religijnego, tj. kapliczek i krzyży. W Suchorzowie istnieje również Filia Miejsko-Gminnej Biblioteki Komunalnej w Baranowie Sandomierskim posiadająca w swoich zbiorach ponad 7200 pozycji książkowych.

2.6. PODMIOTY GOSPODARCZE I ROLNICTWO

Liczba gospodarstw w Suchorzowie stanowi ponad 7 % liczby wszystkich gospodarstw w całej gminie. Uwzględniając fakt, że pod względem powierzchni tych gospodarstw, które stanowią 6 % powierzchni gospodarstw w gminie, Suchorzów posiada nieznacznie większy udział gospodarstw małopowierzchniowych.

Tabela 5 Liczba gospodarstw w poszczególnych sołectwach

Lp	Miejscowość	Liczba gospodarstw
1.	Baranów Sandomierski	416
2.	Skopanie	361
3.	Wola Baranowska	547
4.	Durdy	177
5.	Słężaki, Marki, Kaczaki	428
6.	Dymitrów Mały	91
7.	Suchorzów	208
8.	Dymitrów Duży	115
9.	Siedleszczany	65
10.	Dąbrowica	316
11.	Knapy	174
12.	Razem:	2 898

2.7. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

2.6.1 System kanalizacyjny

Suchorzów posiada kanalizację sanitarną, do której podłączonych jest 119 gospodarstw. Długość sieci wynosi 7,9 km i jest oddalona od oczyszczalni w Baranowie Sandomierskim o 1,5km.

2.6.2. Sieci gazowe

Gmina Baranów Sandomierski została zgazociągowana całkowicie. Istnieją gazociągi średnio prężne tj. $\varnothing 32$ i $\varnothing 65$ mm. oraz stacje redukcyjno – pomiarowe I i II stopnia w Skopaniu. Ponadto funkcjonuje gazociąg $\varnothing 150$ CN40 jako odgałęzienie od gazociągu Sędziszów – Komorów – Sandomierz – Lublin. Mieszkańcy gminy w 100 % posiadają sieć gazową średniego ciśnienia, łącznie z przyłączami do budynków.

2.6.3. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie Suchorzowa zlokalizowany jest wodociąg grupowy. Ok. 30% sieci wymaga wymiany. Podobna sytuacja panuje w 3 innych miejscowościach gminy.

2.6.4. Dostęp do sieci teleinformatycznej

Dostępność łącza szerokopasmowego do Internetu została oszacowana w skali od 1 do 3 w rozbiciu na poszczególne dzielnice, według następującego klucza:

- 0 – brak zasięgu w danej dzielnicy
- 1 – zasięg obejmujący niewielką część dzielnicy
- 2 – zasięg obejmujący większość dzielnicy
- 3 – pełen zasięg w dzielnicy

liczba mieszkańców 580

Zasięg operatorów Internetu szerokopasmowego w przedstawia się następująco:

- TPSA 3
- FLASHNET 2
- SIS 2

2.6.5. Drogi, kolej

Numer i nazwa drogi (odcinek drogi)	Pikietaż	Drogi zamiejskie	Drogi miejskie
Droga nr 985 Nagnajów – Mielec - Dębica	2+575	Droga wojewódzka	Nie dotyczy
Droga nr 1121R Suchorzów – Gawłuszowice wraz z ul. Mickiewicza i ul. Zamkowa	0+00 – 1+289	Droga powiatowa	Nie dotyczy

2.6.6. Zabezpieczenie przeciwpowodziowe

Długość wałów przeciwpowodziowych na terenie gminy wynosi 63,2 km. Stan obwałowań osłabiła ostatnia powódź. Powierzchnia obszaru chronionego wynosi 6900 ha, na którym znajduje się 891 gospodarstw zagrożonych powodzią, w tym:

- Baranów Sandomierski 460
- Dymitrów Mały 105
- Dymitrów Duży 126
- **Suchorzów 200**

3. ANALIZA SWOT

Mieszkańcy wsi dokonali analizy wewnętrznego potencjału i atutów umożliwiających pobudzenie nowych impulsów rozwojowych do wzrostu aktywności gospodarczej, podniesienia poziomu życia i rozwiązania problemów nurtujących lokalną społeczność. Zajmowali się także wykorzystaniem czynników zewnętrznych do rozwoju miejscowości. Analizy tej dokonali w oparciu o model SWOT – mocnych i słabych stron miejscowości, szans i zagrożeń płynących z zewnątrz.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Położenie sołectwa w kontekście zagrożenia powodziowego. • Zwałowisko po kopalni Machów. • Dobra infrastruktura – uzbrojenie terenu, łącznie z kanalizacją. • Drogi asfaltowe o nawierzchni bitumicznej. • Sąsiedztwo z drogą wojewódzką. • Rozwój pszczelarstwa, sadownictwa i rolnictwa. • Bonitacja gleb – 70% II i III klasa	<ul style="list-style-type: none"> • Brak miejsc pracy. • Brak zakładów usługowych. • Brak inicjatywy prywatnej. • Brak zachęty do odwagi, edukacji, do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Sąsiedztwo Wisły. • Położenie w pobliżu Baranowa Sandomierskiego. • Rozwój rolnictwa.	<ul style="list-style-type: none"> • Niski przyrost naturalny. • Migracja młodzieży. • Brak perspektyw na rozwój dla młodzieży.

Dokonanie analizy SWOT pozwoliło określić istniejące i potencjalne uwarunkowania rozwoju miejscowości Skopanie Osiedle, które zostały sklasyfikowane według poniższego rozdziału:

1. występujące, uświadomione obszary problemowe,
2. preferowane przez środowisko wiejskie obszary działań
3. wyzwania przyszłości
4. lokalne zasoby, które mogą decydować o szansach rozwoju wsi w przyszłości.

4. WIZJA ROZWOJU WSI

WIZJA to swoistego rodzaju marzenie i model, do którego chcemy zdążać. To obraz naszego „miejsca na ziemi”, w którym chcemy żyć, mieszkać, uczyć się i pracować oraz odpoczywać. Mieszkańcy Suchorzowa w warsztatach sformułowali następującą propozycję wizji: „Wieś estetyczna, bezpieczna, przyjazna dla mieszkańców i środowiska naturalnego, rozwojowa i otwarta na różne inicjatywy społeczne.

Dla osiągnięcia wizji niezbędne więc będzie podnoszenie konkurencyjności wsi w stosunku do innych miejscowości poprzez:

- Rozwój turystyki i agroturystyki.
- Reaktywowanie działalności KGW.
- Budowę kanalizacji deszczowej.
- Budowę chodników.
- Powołanie Stowarzyszenia Społeczno – Kulturalnego.
- Utworzenie nowych miejsc pracy.
- Budowę zbiornika małej retencji.
- Rozwój rolnictwa i sadownictwa.
- Integrację i aktywność społeczną.
- Wzrost bezpieczeństwa (uzupełnienie oświetlenia ulicznego o raz modernizację skrzyżowania z drogą wojewódzką).

5. ANALIZA ZASOBÓW WSI

I. PLAN		II. Program odnowy wsi na lata 2007-2013	
1. Cele Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję wsi?	2. Co pomoże osiągnąć cele? Zasoby Czego użyjemy?	3. Co może przeszkodzić? BARIERY Słabe strony Co wyeliminujemy ? Zagrożenia Czego unikniemy	PROJEKTY Co wykonamy?
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1 Wzmocnienie kapitału ludzkiego	Rada sołecka Aktywni mieszkańcy OSP w Suchorzowie	Przywiązanie do tradycji, Wspólne działanie wszystkich mieszkańców na rzecz wsi, . Wspólne organizowanie różnych spotkań i imprez kulturalnych. Bardzo duże zainteresowanie imprezami kulturalnymi oraz rozwojem sportu.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizacja imprez promujących i integrujących społeczność lokalną. ➤ Kulturowanie tradycji społeczności lokalnej
B. STANDARD ŻYCIA			
2. Poprawa infrastruktury technicznej	Rada sołecka Aktywni mieszkańcy Teren do zagospodarowania	Brak środków finansowych na modernizację i odnowę ww. zasobów	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa zbiornika małej retencji ➤ Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego wokół zbiornika małej retencji ➤ Budowa kanalizacji deszczowej ➤ Budowa chodników oraz oświetlenia ulicznego
C. JAKOŚĆ ŻYCIA			
3. Rozwój oferty kulturalno- edukacyjnej młodzieży	Dom Ludowy Remiza OSP	Aktywność i zainteresowanie mieszkańców. Małe zainteresowanie młodzieży aktywnym życiem kulturalnym Brak dostatecznych środków finansowych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Powołanie Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego ➤ Stworzenie warunków do uprawiania sportu ➤ Odnowienie Domu Ludowego

Plan Odnowy Miejscowości Suchorzów na lata 2008-2015

					➤ Reaktywacja Koła Gospodyń Wiejskich
D. BYT					
1. Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	Tereny pod inwestycje	Atrakcyjne położenie. Prawa własności gruntów.	Niekorzystne plany zagospodarowania przestrzennego. Nieprzychylność gminy.		➤ Dostosowanie terenów pod inwestycje. ➤ Projekty szkoleniowo - doradcze dla rolników i osób planujących założyć działalność gosp.
2. Promocja wsi.	Dom ludowy Rada sołecka Aktywni mieszkańcy OSP w Suchorzowie	Aktywność i doświadczenie w organizacji wspólnych imprez kulturalnych i sportowych Duże zainteresowanie mieszkańców	Problemy z obsługą i utrzymaniem strony.		➤ Stworzenie strony internetowej

6. PRIORYTETY ROZWOJU I KIERUNKI DZIAŁAŃ

PRIORYTET 1. Wzmocnienie kapitału ludzkiego poprzez kultywowanie lokalnych tradycji.

Działania:

1. Organizowanie imprez promujących i integracyjnych dla mieszkańców

Cel: Wzrost integracji lokalnej oraz promocja sołectwa w regionie

Przeznaczenie: W ramach cyklicznych działań planuje się organizowanie lokalnych spotkań, imprez, festynów, których odbiorcami będą mieszkańcy sołectwa oraz okolicznych miejscowości. Zadanie pozwoli również na integrację lokalnych liderów na rzecz wspólnych działań.

2. Kultywowanie tradycji społeczności lokalnej

Cel: Integracja lokalnego środowiska wokół działań historycznych i patriotycznych

Przeznaczenie: Podtrzymywanie unikatowych zwyczajów i obrzędów wśród lokalnej społeczności oraz przekazywanie ich młodszemu pokoleniu, szczególnie w grupie dzieci i młodzieży uczęszczającej do miejscowej szkoły podstawowej i gimnazjalnej.

PRIORYTET 2. Podnoszenie atrakcyjności wsi poprzez poprawę stanu infrastruktury technicznej, społeczno – usługowej, kulturalnej i turystycznej

Działania:

1. Budowa zbiornika małej retencji oraz oczyszczenie innych zbiorników wodnych na terenie miejscowości.

Cel: Regulacja stosunków wodnych.

Przeznaczenie: Zbiornik w okresie zwiększonych opadów będzie miał za zadanie odprowadzenie nadmiaru wody do potoku Siedleszczanka, natomiast w okresie suszy, wody zostaną zatrzymane, co pozwoli na nawodnienie terenów rolnych.

2. Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego wokół zbiornika małej retencji.

Cel: Promowanie aktywnego stylu życia dzieci oraz integracja środowiska wiejskiego.

Przeznaczenie: Utworzenie boisk do siatkówki i badmintona, usypanie górki zjazdowej, stworzenie grillowiska, budowa ścieżek rowerowych i spacerowych na obwałowaniu wpłynie na zwiększone zainteresowanie aktywnym wypoczynkiem, uprawianiem sportu. Inwestycja przyczyni się do uzyskania większego ładu przestrzennego i pozwoli mieszkańcom na korzystanie z ogólnodostępnej infrastruktury.

3. Budowa kanalizacji deszczowej.

Cel: Poprawa warunków życia i zdrowia mieszkańców. **Przeznaczenie:** Budowa kanalizacji deszczowej na terenie sołectwa przyczyni się do zagospodarowania wód deszczowych oraz wyeliminuje okresowe problemy z nadmiarem wody na drogach i chodnikach.

---

4. Budowa chodników oraz oświetlenia ulicznego.

Cel: Poprawa warunków życia i zdrowia mieszkańców.

Przeznaczenie: Budowa chodników oraz oświetlenia ulicznego podniesie poziom bezpieczeństwa pieszych, wpłynie na wzrost walorów estetycznych miejscowości.

PRIORYTET 3. Poprawa oferty kulturalno- edukacyjnej.

Działania:

1. Powołanie Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego.

Cel: Podnoszenie lokalnych inicjatyw na rzecz intensyfikacji działalności kulturalnej i społecznej.

Przeznaczenie: Popularyzacja działalności społeczno-kulturalnej, integracja społeczności lokalnej.

2. Stworzenie warunków do uprawiania sportu.

Cel: Krzewienie kultury fizycznej wśród młodzieży.

Przeznaczenie: Intensyfikacja działalności sportowej, rekreacyjnej i integracyjnej.

3. Odnowienie Domu Ludowego.

Cel: Poprawa warunków dla rozwoju aktywności społecznej w zakresie kultury i edukacji

Przeznaczenie: Adresatem przedsięwzięcia będą zarówno dzieci jak i osoby starsze. Projekt przyczyni się do podjęcia cyklicznej działalności o charakterze kulturowym. Wdrożenie projektu przyczyni się również do organizacji życia społecznego wsi poprzez zabezpieczenie warunków lokalowych i technicznych dla innych inicjatyw np. promocja regionalna, szkolenia, promocja przedsiębiorczości, edukacja, etc.

4. Reaktywacja Koła Gospodyń Wiejskich.

Cel: Poprawa życia mieszkańców.

Przeznaczenie: Dbanie o poprawę sytuacji społeczno-zawodowej kobiet oraz ich rodzin. Organizacja imprez artystycznych, kursów i zabaw.

5. Rewitalizacja miejscowości poprzez remont budynku byłej Szkoły Podstawowej zmierzającego do nadania mu nowej funkcji społeczno – kulturalnej, rekreacyjnej oraz wyposażeniu go.

Cel: Poprawa jakości życia mieszkańców oraz poprawa warunków dla rozwoju aktywności społecznej w zakresie kultury, edukacji oraz turystyki.

Przeznaczenie: Adresatem przedsięwzięcia będą zarówno dzieci i młodzież jak i dorośli oraz osoby starsze. Projekt przyczyni się do podjęcia cyklicznej działalności o charakterze edukacyjno-kulturowym oraz szkoleniowym. Wdrożenie projektu przyczyni się do organizacji życia społecznego wsi poprzez zabezpieczenie warunków lokalowych i technicznych dla innych inicjatyw np. promocja regionalna, szkolenia, promocja przedsiębiorczości, edukacja, etc. oraz wpłynie korzystnie na aktywizację lokalnej społeczności a tym samym rozwój sektora społecznego.

PRIORYTET 4. Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości

Działania:

1. Dostosowanie terenów pod inwestycje

Cel: Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej

Przeznaczenie: Przygotowanie oferty inwestycyjnej sołectwa oraz dostosowanie, uzbrojenie terenów pod inwestycje. Działanie to przyczyni się do wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej dla potencjalnych inwestorów.

3. Projekty szkoleniowo – doradcze dla rolników i osób planujących założyć działalność gospodarczą – rozwój gospodarstw agroturystycznych.

Cel: Zapobieganie zjawisku ubożenia mieszkańców, szczególnie w grupie osób utrzymujących się z rolnictwa.

Przeznaczenie: Adresatem projektów szkoleniowych i doradczych będą osoby, których dochody osiągane szczególnie w rolnictwie, nie gwarantują godnego życia. Efektem powinna być większa dywersyfikacja dochodów, szczególnie rolników.

PRIORYTET 5. Promocja sołectwa

Działania:

1. Stworzenie oficjalnej strony internetowej sołectwa oraz opracowanie folderu promocyjnego o miejscowości.

Cel: Szeroko zakrojona promocja miejscowości Suchorzów.

Przeznaczenie: Stworzenie oficjalnej strony internetowej sołectwa oraz opracowanie folderu promocyjnego o miejscowości przyczyni się do wzrostu rozpropagowania informacji na temat miejscowości. Strona będzie zawierała istotne informacje na temat sołectwa, realizowanych na jego terenie przedsięwzięć oraz inwestycji. Będzie to doskonałe źródło informacji o zasobach przyrodniczych i infrastrukturalnych, z którego będą mogli korzystać zarówno mieszkańcy jak i wszyscy zainteresowani.

Podsumowanie

Rozwój infrastruktury technicznej ma decydujące znaczenie dla powodzenia programów rozwoju obszarów wiejskich. Od poziomu rozwoju infrastruktury technicznej zależy to jak będzie rozwijała się lokalna gospodarka i jak będą zaspokajane potrzeby społeczne mieszkańców. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w Planie Odnowy Miejscowości Suchorzów. Będzie wymagać to koncentracji środków na rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej i społecznej. W celu zapewnienia stałego wzrostu jakości życia oraz dostosowania do standardów UE niezbędne jest zwiększenie poziomu wydatków, szczególnie na inwestycje infrastrukturalne.

Życie kulturalne, tak jak sportowe oraz turystyka są elementem funkcjonowania miejscowości. Umożliwiają spędzenie wolnego czasu w sposób zorganizowany, stanowią atrakcję zarówno dla mieszkańców, jak i gości odwiedzających miejscowość.

Bardzo ważnym elementem kształtującym warunki życia mieszkańców obszarów wiejskich, odpowiadające standardom cywilizacyjnym i pozwalające mieszkańcom realizować ich cele ekonomiczne, jest stworzenie im warunków do aktywnego uczestnictwa w gospodarczym życiu miejscowości i gminy.

Trudna sytuacja na rynku pracy, wysokie bezrobocie należy do ważnych problemów społecznych i gospodarczych miejscowości. Realizacja priorytetów wymagać będzie koncentracji na rozszerzeniu zakresu stosowanych metod przeciwdziałania bezrobociu oraz na zapewnieniu warunków wdrażania nowych metod i technik pracy, a także na dostosowaniu społeczności do ery społeczeństwa informacyjnego.

Realizacja wszystkich powyższych priorytetów wymagać będzie mobilizacji mieszkańców do podejmowania działań na rzecz poprawy warunków i jakości życia. Aktywność mieszkańców w kierunku podejmowania działań wspierających rozwój gospodarczy, społeczny i kulturalny miejscowości będzie warunkiem koniecznym dla realizacji priorytetów niniejszego planu.

7. RANKING DZIAŁAŃ

Lp.	Działanie	Ranga
1.	Rozwój turystyki i agroturystyki.	10
2.	Reaktywowanie działalności KGW.	5
3.	Budowę kanalizacji deszczowej.	3
4.	Budowę chodników.	2
5.	Powołanie Stowarzyszenia Społeczno – Kulturalnego.	6
6.	Utworzenie nowych miejsc pracy.	9
7.	Budowę zbiornika małej retencji.	1
8.	Rozwój rolnictwa i sadownictwa.	7
9.	Integracja i aktywność społeczną.	8
10.	Wzrost bezpieczeństwa (uzupełnienie oświetlenia ulicznego o raz modernizację skrzyżowania z drogą wojewódzką).	4

8. DZIAŁANIE WYBRANE DO DOFINANSOWANIA W RAMACH PROW

8.1. Budowa zbiornika małej retencji i zagospodarowanie terenu rekreacyjno- wypoczynkowego.

8.1.1. Sytuacja obecna

Obecnie obszar ten jest pokrywany nieużytki. Teren jest podmokły. Mieszkańcy odczuwają wyraźny brak zagospodarowanego miejsca do rekreacji i wypoczynku. Jednocześnie istniejące zagrożenie powodziowe stwarza niebezpieczeństwo zalania okolicznych terenów.

8.1.2. Uzasadnienie realizacji działania

Regulacja stosunków wodnych oraz poprawa wizerunku terenu i całej wsi jest główną przyczyną realizacji przedsięwzięcia. Projekt przyczyni się do unormowania stosunków wodnych w okresie zwiększonych opadów oraz wpłynie na wzrost zasobów wodnych w okresie suszy.

Przedsięwzięcie rozwiąże również ważny problem braku miejsca do rekreacji i wypoczynku. Potrzebą mieszkańców jest możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu w odpowiednim, specjalnie do tego celu przystosowanym otoczeniu. Zagospodarowany teren z pewnością podniesie rangę miejscowości, która może wiązać swoją przyszłość z usługami agroturystycznymi.

8.1.3. Beneficjenci ostateczni projektu

Projekt skierowany jest do wszystkich grup społecznych Suchorzowa. Pośrednio projekt wpłynie również na osoby z innych miejscowości zlokalizowanych w regionie oraz do potencjalnych odwiedzających.

8.1.4. Opis przedsięwzięcia

Przedmiotem projektu jest budowa zbiornika małej retencji i stworzenie wokół niego terenów rekreacyjno – wypoczynkowych.

Budowa zbiornika małej retencji pozwoli na:

- Regulację stosunków wodnych
- W okresie zwiększonych opadów wody zostaną odprowadzone do potoku Siedleszczanka i dalej do Wisły,
- W okresie suszy wody zostaną zatrzymane, co pozwoli na nawodnienie terenów rolnych na niwie Maleszów,
- Poprawę wizerunku tego terenu
- Utworzenie terenów rekreacyjnych:
  - Boiska do siatkówki i badmintonu,
  - Pola namiotowego,
  - Ogniska
  - Stoku
  - Ścieżki spacerowej i rowerowej na obwałowaniu zbiornika,
- Uporządkowanie terenu,
- Budowę parkingu i dróg dojazdowych,
- Budowę mostka przejazdowego na tzw. torze wodnym,
- Budowę pomostów widokowych,
- Hodowlę ryb i rozwój wędkarstwa,

Inwestycja obejmuje:

1. Obwałowanie zbiornika, droga dojazdowa 150m i parking – 300 tys. zł.
  - Ścieżka rowerowa
  - Ścieżka spacerowa
2. Oświetlenie – 150 tys. zł.

3. Grillowisko, boiska do siatkówki i badmintonu, pole namiotowe, zadrzewienie, ławki, wyposażenie placu zabaw – 200 tys. zł.
4. Usypanie górkę do saneczkarstwa i narciarstwa – 100 tys. zł
5. Wykonanie zbiornika pod hodowlę ryb, dwa pomosty, przystań kajakową – 600 tys. zł.
6. Projekt – 50 tys. zł

8.1.5. Przewidywane efekty

W ramach projektu uzyskane zostaną następujące efekty:

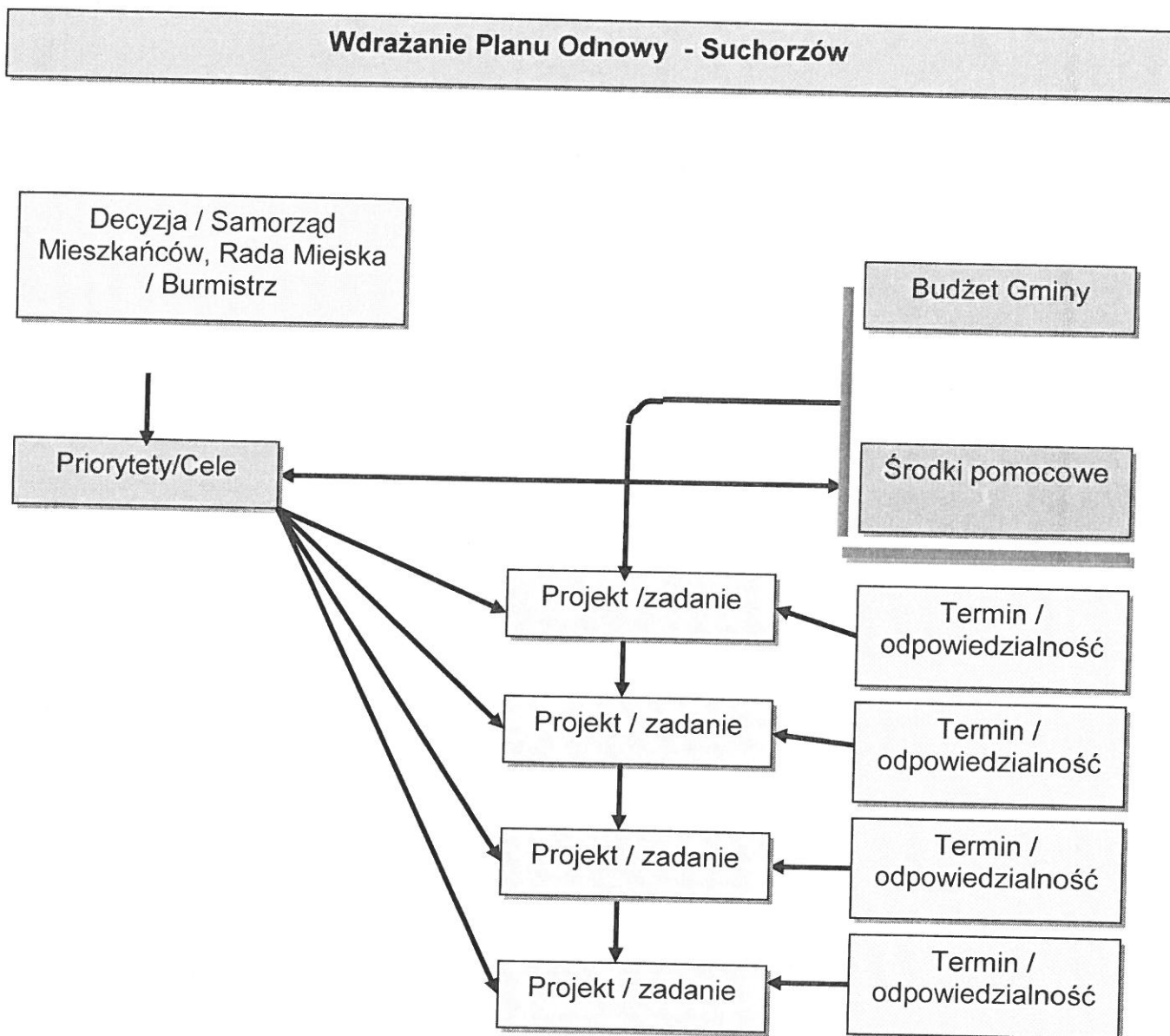
- Zwiększone poczucie bezpieczeństwa mieszkańców
- Integracja społeczna
- Wzrost atrakcyjności miejscowości
- Napływ nowych inwestycji

10. ZARZĄDZANIE PLANEM ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SUCHORZÓW

10.1. Wdrażanie

Schemat systemu wdrażania:

Stworzenie systemu zarządzania realizacją Planu ma decydujący wpływ na utrzymanie wysokiej dynamiki w całym procesie wdrażania. System, o którym mowa to przede wszystkim:

- doskonalenie istniejących i tworzenie nowych instrumentów realizacji,
- monitorowanie realizacji celów i projektów,
- zmiany i aktualizacja Planu.

10.2. System monitorowania planu odnowy

Monitoring wspomaga proces zarządzania i dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania zadań wynikających z Planu - począwszy od pojedynczego projektu, poprzez cel i priorytet, a skończywszy na osiąganych efektach.

Monitoring finansowy dostarcza danych dotyczących finansowych aspektów realizacji Planu, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków.

10.3. Sposoby oceny planu odnowy

Ocena planu prowadzona będzie na podstawie składanych raportów z prowadzonego, monitoringu rzeczowego i finansowego, opisu rozbieżności, jeśli takie powstaną pomiędzy planem a wdrożeniem zadania oraz analizą przyczyn i skutków rozbieżności. Dodatkowo raporty zawierać będą informacje nt. postępu realizacji planu finansowego w okresie sprawozdawczym oraz prognozę w tym zakresie na rok następny.

Miernikami w prowadzonej ocenie będą wskaźniki np. nakład finansowy na 1 km drogi, ilość przyłączy wodociągowych w stosunku do ilości posesji w gminie. Ocena dokonana będzie w sprawozdaniu rocznym. Ocena szczegółowa zadań Wynikających z Planu nastąpi po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji.

11. GLOSARIUM ORAZ ŹRÓDŁA INFORMACJI O PROGRAMACH POMOCOWYCH

Skrót	Objaśnienie
FIO	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
FWW	Fundacja Wspomagania Wsi
MENiS	Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
MKIDN	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
MSWiA	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
PAFW	Polsko – Amerykańska Fundacja Wolności
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
RPO	Regionalny Program Rozwoju woj. Podkarpackiego
UE	Unia Europejska
UW	Urząd Wojewódzki
PO WT	Program Operacyjny Współpraca Transgraniczna
ARF	Akademia Rozwoju Filantropii
NBP	Narodowy Bank Polski
FOP	Fundusz Organizacji Pozarządowych
MPiPS	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
PFDiM	Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży

12. ŹRÓDŁA INFORMACJI O DOSTĘPNYCH PROGRAMACH POMOCOWYCH

www.podkarpacie.pl Strona Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie. Zawiera informacje o regionie, dokumenty dotyczące rozwoju, informacje o funduszach strukturalnych oraz działaniach finansowanych przez samorząd wojewódzki.

www.wup-rzeszow.pl Strona Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie. Zawiera informacje o bieżących działaniach, analizy, informacje o działaniach dofinansowywanych przez WUP, informacje o działaniach realizowanych w ramach PO KL – komponent regionalny dla którego WUP Rzeszów jest Instytucją Pośredniczącą i Wdrażającą

www.uw.rzeszow.pl Strona Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie. Zawiera dużo informacji o funduszach europejskich i na bieżąco aktualizowane informacje o aktualnych konkursach grantowych.

www.marr.com.pl Strona Mieleckiej Agencji Rozwoju Regionalnego pełniącej Funkcję Regionalnej Instytucji Finansującej w ramach programów związanych z promocją przedsiębiorczości. Podstawowe źródło informacji w zakresie programów wspierania przedsiębiorczości rozstrzyganych na terenie województwa. Programy dla ośrodków wspierania przedsiębiorczości i firm.

www.carpathian.euroregion.org/str_pol.html Strona Euroregionu Karpackiego. Informacje o konkursach i działaniach realizowanych w ramach Euroregionu.

www.ngo.pl Ogólnopolski portal organizacji pozarządowych. W dziale „Fundusze” pojawiają się aktualne informacje o dostępnych możliwościach finansowania organizacji pozarządowych.

www.pafw.pl Strona główna Polsko Amerykańskiej Fundacji Wolności. Największej prywatnej organizacji wspierającej działania organizacji pozarządowych i innych instytucji. Fundacja finansuje konkursy grantowe realizowane i rozliczane przez polskie organizacje pozarządowe.

www.cofund.org.pl Strona Funduszu Współpracy zarządzającego licznymi programami w ramach funduszy przedakcesyjnych w tym min. Agro-Info obejmujący stworzenie sieci ośrodków informacyjnych na terenach wiejskich.

www.ekofundusz.org.pl Fundacja zarządzająca min. środkami na ochronę środowiska pochodzącymi z konwersji polskiego długu zagranicznego.

www.fundusze-strukturalne.gov.pl strona Ministerstwa Rozwoju Regionalnego dotycząca Funduszy Strukturalnych, zawiera zarówno podstawowe informacje o Funduszach jak, generator wniosków do EFS i ważniejsze dokumenty programowe dotyczące wdrażania funduszy strukturalnych. NA stronie zamieszczone są linki do wszystkich wiodących instytucji pośredniczących i wdrażających oraz i opisy poszczególnych programów operacyjnych

www.eog.gov.pl Na stronie tej znajdują się informacje na temat bezzwrotnej pomocy finansowej dla Polski w postaci dwóch instrumentów pod nazwą: Mechanizm Finansowy EOG oraz Norweski Mechanizm Finansowy (potocznie znanych jako fundusze norweskie), które pochodzą z trzech krajów EFTA (Europejskiego Stowarzyszenie Wolnego Handlu), będących zarazem członkami EOG (Europejskiego Obszaru Gospodarczego), tj. Norwegii, Islandii i Liechtensteinu.

www.minrol.gov.pl Strona Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ministerstwo odpowiada min. za wdrożenie PROW